

शासकीय आश्रमशाळा, वस्तीगृहातील
विद्यार्थीनींबाबत होणा-या गैरप्रकारांना
आळा घालण्याकरीता जिल्हा सल्लागार
समिती व आश्रमशाळांच्या सोई सुविधांसाठी
गठीत समन्वय समिती या दोन्ही समित्यांचे
एकत्रीकरण करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

आदिवासी विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: शाआशा-२०२५/प्र.क्र.२५२/का.१३,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक : २९ जानेवारी, २०२६

वाचा:-

१. आदिवासी विकास विभाग परिपत्रक क्र. चौकशी-२००३/प्र.क. १५५/का १३ दि.०९/०९/२००५
२. आदिवासी विकास विभाग शासन निर्णय क्र. शाआशा/२०१६/प्रक्र.४४६/का-१३ दि.२७.१२.२०१६
३. महसूल व वन विभाग शासन निर्णय क्र. २०२५/प्र.क्र.०६/म-८ दि.०९.०४.२०२५

प्रस्तावना :-

संदर्भ क्र.१ च्या शासन परिपत्रकान्वये या विभागाच्या अधिनस्त शासकीय व अनुदानित आश्रमशाळा तसेच मुलींच्या शासकीय वसतिगृहात शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थीनींच्या सुरक्षिततेच्या दृष्टीने उपाय योजना सुचविणे तसेच त्यांचे होणारे लॅंगीक शोषण, त्यांच्यावर होणारे अत्याचार, विद्यार्थीनींची छेडघाड इ. गैरप्रकारास आळा घालण्यासाठी संबंधित जिल्हाधिकाऱ्यांच्या अध्यक्षतेखाली महिला प्रतिनिधींचा समावेश असलेली जिल्हास्तरीय सल्लागार समिती गठीत करण्यात आली होती. तसेच संदर्भ क्र.२ च्या शासन निर्णयान्वये या विभागाच्या अधिनस्त सर्व आश्रमशाळांतील सोयी-सुविधांसाठी संबंधित जिल्हाधिकाऱ्यांच्या अध्यक्षतेखाली क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांची समन्वय समिती गठीत करण्यात आली होती.

संदर्भ क्र.३ च्या शासन निर्णयान्वये राज्य शासनाच्या धोरणात्मक योजनांमध्ये प्रत्यक्ष अनुभव प्रतिक्रिया समाविष्ट करून कार्यक्षम, परिणामकारक आणि लोकाभिमुख प्रशासन निर्माण करण्याच्या दृष्टीने अभ्यास समित्यांची स्थापना करण्यात आली आहे. यातील महसूल प्रशासनाच्या अध्यक्षतेखाली गठीत विविध समित्यांचा आढावा घेवून सुसुत्रीकरण करण्यासाठी विभागीय आयुक्त, छत्रपती संभाजीनगर विभाग यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती क्र.१ गठीत करण्यात आली होती. या समिती क्र.१ ने शासकीय आश्रमशाळा, वसतीगृहातील विद्यार्थीनीबाबत होणाऱ्या गैरप्रकारांना आळा घालण्याकरीता गठीत जिल्हास्तरीय सल्लागार समिती व आश्रमशाळांच्या सोई सुविधांसाठी गठीत क्षेत्रिय अधिकाऱ्यांची समन्वय समिती या दोन्ही समित्यांचे एकत्रीकरण करण्याबाबत शिफारस केली आहे. या समिती क्र.१ च्या शिफारशीनुसार सदर दोन्ही समित्यांचे एकत्रीकरणाची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

आदिवासी विकास विभागाच्या संदर्भ क्र.१ येथील दि.०९/०९/२००५ च्या शासन परिपत्रकातील मुददा क्र.१ मधील मा. उच्च न्यायालयाच्या नागपूर खंडपीठाच्या आदेशानुसार गठीत करावयाची समिती व संदर्भ-२ च्या शासन निर्णयानुसार आश्रमशाळांना आवश्यक सोयी-सुवीधा विहीत वेळेत व तातडीने

पुरवणे बाबतची मुददा क्र.२ मधील जिल्हाधीकारी यांचे अध्यक्षतेखाली समितीचे एकत्रीकरण करून खालीलप्रमाणे एकच समिती गठीत करण्यात येत आहे.

समितीची रचना

१.	जिल्हाधीकारी	अध्यक्ष
२.	जिल्हयातील वरीष्ठ महीला न्यायाधीश / मुख्य न्यायदंडाधिकारी	सहअध्यक्ष
३.	जिल्हा परीषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी	उपाध्यक्ष
४.	जिल्हा पोलीस अधिक्षक	सदस्य
५.	जिल्हा शल्य चिकित्सक	सदस्य
६.	जिल्हा परिषदेच्या महिला व बाल कल्याण समितीच्या सभापती	सदस्य
७.	जिल्हा परिषदेचे उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (महिला व बालकल्याण)	सदस्य
८.	कार्यकारी अभियंता, आदिवासी विकास विभाग (बांधकाम कक्ष)	सदस्य
९.	कार्यकारी अभियंता, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग	सदस्य
१०.	विभागीय मुख्यालयाचे / जिल्हयाचे जिल्हा महिला व बालकल्याण अधिकारी	सदस्य
११.	जिल्हा आरोग्य अधिकारी	सदस्य
१२.	जिल्हा हिवताप अधिकारी	सदस्य
१३.	जिल्हा शिक्षणाधिकारी (माध्यमीक)	सदस्य
१४.	जिल्हा शिक्षणाधिकारी (प्राथमीक)	सदस्य
१५.	स्वयंसेवी संस्थाच्या दोन महिला प्रतिनिधी	सदस्य
१६.	शासकीय आश्रमशाळा महिला मुख्याध्यापिका (१)	सदस्य
१७.	अनुदानित आश्रमशाळा महिला मुख्याध्यापिका (१)	सदस्य
१८.	शासकीय वसतीगृह महिला गृहपाल (१)	सदस्य
१९.	जिल्हातील सर्व प्रकल्प अधिकारी, ए.आ.वि.प्र.	सदस्य
२०.	जिल्हा मुख्यालयाचे प्रकल्प अधिकारी, ए.आ.वि.प्र.	सदस्य सचिव

संदर्भ क्र.१ येथील शासन परिपत्रक व संदर्भ क्र.२ येथील शासन निर्णयातील कार्यकक्षा, कार्य, अन्य बाबी इतर अटी व शर्ती कायम राहतील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या संकेतस्थळावर www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२६०९२९१७२३३१११२४ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करण्यात आलेला आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्रदिप रा. मोरे)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १.मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
- २.मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
- ३.मा. मंत्री (आदिवासी विकास), मंत्रालय, मुंबई- ४०००३२.

४. सर्व मा. मंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
५. मा. राज्यमंत्री (आदिवासी विकास), मंत्रालय, मुंबई:- ४०००३२.
६. सर्व मा. राज्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
७. सर्व मा. विधानसभा सदस्य.
८. सर्व मा. विधानपरिषद सदस्य.
९. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
१०. मा. सचिव, आदिवासी विकास, यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
११. मा. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
१२. सर्व विभागीय आयुक्त.
१३. आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक.
१४. आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे.
१५. सर्व जिल्हाधिकारी.
१६. सर्व समिती सदस्य.
१७. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य, आदिवासी विकास महामंडळ मर्या. नाशिक
१८. अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य नागपूर / नाशिक / ठाणे / अमरावती.
१९. सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकान्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प.
२०. महालेखापाल (लेखा परिक्षा) / (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१, मुंबई
२१. महालेखापाल (लेखा परिक्षा) / (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-२, नागपूर.
२२. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.
२३. निवड नस्ती का-१३.